

Nieuwsbrief

NETWERKPARTNERS VOOR UW REGIONALE KENNIS OP MAAT

Welkom Aandacht voor de regio in 2018

In dit nummer:

- Welkom - Aandacht voor de regio in 2018
- Kansenagenda's voor de regio Venlo
- De kracht van IJmond - een jaar later
- Perspectief op Groningen 2025
- 's-Hertogenbosch: Driven by data – connecting business
- Contactgegevens

Voor diegenen die de regionale bril graag opzetten, heeft 2018 het nodige in petto. Denk bijvoorbeeld aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart, de groeiende aandacht voor de regio in het kabinetsbeleid en de te verwachten dynamiek op de (regionale) arbeids- en woningmarkt. Een mooie gelegenheid om avast wat vooruit te blikken.

Gemeenteraadsverkiezingen

Een voorproef ervan heeft eind vorig jaar al plaatsgevonden in een aantal fusiegemeenten (met name in Friesland en Groningen). Die tussentijdse verkiezingen gaven de indruk dat opschaling de betrokkenheid bij lokale thema's verkleint en (daardoor) een negatief effect heeft op de opkomst. Wanneer we gemeenten maar blijven opschalen (en die plannen zijn er de komende jaren), bestaat het gevaar dat de politieke betrokkenheid verder afneemt.

Kabinetsbeleid

Eind vorig jaar beoordeelde het Samenwerkingsverband Noord Nederland de aandacht voor de regio in het nieuwe kabinetsbeleid als volgt: "Het kabinet kiest terecht voor de 'normale mensen'-economie in de regio waar het MKB de motor is van de nieuwe economie." Zo zou het woord 'regio' meer dan 70 keer in het regeerakkoord zijn geteld.

Is dit laatste de invloed van de nieuwe partijen in het kabinet? In elk geval hebben coalitiepartners een beleid geformuleerd waarbij

extra energie wordt gestoken in het aanjagen van innovatie (in topsectoren) op regionaal niveau. Ook krimpregio's krijgen van het nieuwe kabinet de nodige aandacht. Zo geven de partijen in het regeerakkoord bijvoorbeeld aan ruimte te geven 'aan experimenten in krimpregio's om een adequaat voorzieningenniveau op peil te houden, bijvoorbeeld voor de clustering van voorzieningen'. Wat betreft het aanjagen van de woningbouwproductie wordt opgemerkt dat 'regionaal maatwerk mogelijk moet zijn, zowel in grote steden als regio's met demografische krimp en leegstand'.

Arbeids- en woningmarkt

Dit regionale maatwerk is in onze ogen zelfs noodzakelijk. Natuurlijk profiteert een steeds groter deel van Nederland van de hoogconjunctuur. Dit uit zich onder meer in een sterke toename van het aantal woningtransacties in regio's waar de woningmarkt een paar jaar geleden nog stagneerde, waaronder grote delen van Noord-Nederland. Aangezien de prijzen daar nog altijd lager liggen dan voor de crisis, is voortzetting van het herstel daar zeker gewenst. In het westen en in populaire steden heeft de huidige hoogconjunctuur echter ook al vervelende 'neveneffecten'. Zo slinkt de kans op een betaalbare (koop)woning daar voor starters bijvoorbeeld snel. Ook neemt de strijd om de ruimte tussen verschillende functies daar snel toe: Hoe zorgen we ervoor dat

komende generaties in een regio goed kunnen wonen en werken?

In regio's als Amsterdam, Utrecht en Eindhoven staat tegenover 1 vacature inmiddels minder dan 1 werkzoekende. In grote delen van Noord-Nederland stijgt de vacaturedruk eveneens, maar ligt de verhouding nog op 1 op 3. In branches met arbeidskrapte staat het bedrijfsleven nog urgenter dan voorheen voor de keuze: de uitdaging aangaan met een eigen beleid op het gebied van HR en automatisering of toch ook de samenwerking (met branchegenoten) in de regio aangaan? En bepaalde groepen (langdurig) werkzoekenden, zoals mensen met een beperking of instromers vanuit de sociale werkplaatsen, lijken nauwelijks meer kans op werk te hebben dan enkele jaren geleden. Typisch een vraagstuk dat, ongeacht de invloed van de conjunctuur en landelijk beleid, om een gerichte aanpak op lokaal tot regionaal niveau vraagt.

Eén ding is zeker: 2018 wordt een jaar vol economische en maatschappelijke ontwikkelingen die hun regio-specifieke weerslag zullen krijgen. Onze kennis daarover zetten we ook dit jaar weer graag voor Rabobanken in. In deze nieuwsbrief treft u voorbeelden aan van de manier waarop wij dat doen. We nemen u daarvoor graag mee naar Venlo, IJmond, Groningen en 's-Hertogenbosch.

Kansenagenda's voor de Regio Venlo

Maatschappelijke en economische kansenagenda Regio Venlo

In opdracht van Rabobank Venlo e.o. hebben Bureon en Roots Beleidsadvies twee kansenagenda's opgesteld voor de regio Venlo: een economische- en een maatschappelijke kansenagenda. Rabobank Venlo e.o. zet deze agenda's in om tot nieuwe initiatieven te komen ter versterking van de economische vitaliteit en de leefbaarheid in de regio. Dit doet de bank in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en maatschappelijke partners.

Inmiddels heeft ook de gemeente Venlo de kansenagenda's omarmd. De gemeente maakt er dankbaar gebruik van voor een toekomstvisie op de regio, waar aan de gemeente momenteel werkt. In dat kader vindt medio januari bij Rabobank Venlo e.o. een door de gemeente geïnitieer-

de discussiebijeenkomst plaats. Als vertegenwoordiger van 18 industrierterreinen en vier ondernemersverenigingen is Ondernemend Venlo aangehaakt als belangrijke partner om aan de economische agenda mede uitvoering te geven.

Daarnaast vormen de kansenagenda's een belangrijk richtsnoer voor het bancaire en coöperatiebeleid van de bank. Zo worden de jaarplannen met de agenda's gevoed. Bureon en Roots Beleidsadvies ondersteunen de bank daarbij vanuit een adviserende rol.

De basis voor de kansenagenda's vormt een analyse van de regio en een uitgebreide dialoogronde met ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en bewoners-

groepen. Daarnaast is voor de maatschappelijke kansenagenda een enquête onder de regionale bevolking gehouden. Die leverde inzicht op in de waardering van de bevolking van het leefklimaat. Ook gaf de enquête inzicht in de belangrijkste verbeterpunten, die onder de inwoners leven.

De kansenagenda's zijn recentelijk gepresenteerd aan het bedrijfsleven en maatschappelijke partners. Daarnaast heeft Rabobank Venlo e.o. een aantal zeer goed bezochte bijeenkomsten in kernen gehouden waar ook de bewoners over de twee kansenagenda's zijn geïnformeerd.

De kansenagenda's zijn [hier](#) te downloaden. Meer informatie is in te winnen bij de afdeling marketing en communicatie van Rabobank Venlo e.o.

De kracht van de IJmond – een jaar later

Eind 2016 presenteerden Rabobank IJmond, OV IJmond en Tata een economische en maatschappelijke agenda onder de noemer 'De kracht van de IJmond' en de Regionale Staalagenda. In opdracht van Rabobank IJmond en OV IJmond stelden wij de economische agenda op. In het congrescentrum van Tata Steel werd op 20 november jl. teruggeblijkt. Waar staat de IJmond, een jaar later, op het gebied van de hightech maakindustrie, toerisme en de leefomgeving?

De ontwikkeling van TechPort, waar opleidingen op het gebied van technologie in de maakindustrie vorm krijgt, de bouw van de grootste sluis ter wereld, een verbeterd regio-imago en de grote kracht van de voedselindu-

strie werden onder leiding van Jort Kelder met stakeholders uit de regio en de politiek besproken. Tijdens het congres 'Grenzen verleggen, een jaar later' werd bevestigd dat de IJmond over krachtige economische tools beschikt. 'Maar die kracht moeten we nog beter uitdragen.' Rabobank IJmond sluit zich hierbij aan.

Volgens directievoorzitter Klompden ligt de grootste uitdaging nu in de opvolging van de economische en maatschappelijke agenda van de Kracht van de IJmond: 'We willen nog meer dan nu een betekenisvolle bank zijn. Daarom komen we in 2018 met een aantal herkenbare projecten, waarbij de strategische thema's van de bank nadrukkelijker onder de

aandacht worden gebracht. Zelfredzaamheid, ondernemen, Banking for Food en een leefbare omgeving zijn de pijlers waarmee we aan de slag gaan.'

Een belangrijk aspect waar de bank zich met lokale ondernemers en de politiek op wil gaan richten is het verder op de kaart zetten van IJmond als producent van vis. 'Streekproducten nemen een steeds belangrijkere rol in onze voedselvoorziening in. Vis uit de Noordzee is daarbij niet weg te denken. De IJmond op de kaart zetten als een belangrijke bron van voedsel is de volgende stap'.

Bent u benieuwd naar de Kracht van de IJmond? Kijk dan [hier](#).

Perspectief op Groningen 2025: van visie naar uitvoering

Twee jaar geleden hebben wij, in samenwerking met Arcadis, voor de Groningse Rabobanken een toekomstvisie op de provincie Groningen ontwikkeld: 'Perspectief Groningen 2025'. De Rabobanken vonden het de hoogste tijd om de negatieve teneur die rond Groningen was ontstaan door met name de aardbevingsproblematiek te doorbreken.

Er is voor het leeuwendeel van de Groningers alle reden om vertrouwen te hebben in de toekomst van hun provincie, gezien de ruimtelijke, maatschappelijke en economische kwaliteiten die het gebied rijk is. Het onderzoek dat als onderlegger voor de toekomstvisie heeft gediend, heeft legio sterkten en kansen van Groningen blootgelegd.

Stichting Perspectief Groningen 2025

Er is dus meer dan genoeg (positieve) aanleiding om de krachten te bundelen en met regioversterkende projecten samen aan de slag te gaan. Daarvoor hebben de Groningse banken in samenwerking met bedrijfsleven en instellingen de Stichting Perspectief Groningen

2025 opgericht, waarin partners gezamenlijk initiatieven ontwikkelen en uitvoeren.

De stichting onderscheidt vier uit de toekomstvisie afgeleide 'transitiepaden', waarbinnen projecten een plaats krijgen:

Groningen Vitaal: investeren in gezondheid en veiligheid, primair vanuit een preventieve invalshoek.

Groningen Aantrekkelijk: investeren de woonkwaliteit en de aantrekkelijkheid van de leefomgeving.

Groningen Werkt: investeren in economische vitaliteit met als doel het creëren van duurzame werkgelegenheid.

Groningen Compleet: investeren in de regionale samenhang, bereikbaarheid en samenwerking.

Diverse initiatieven

In de transitiepaden loopt de samenwerking en realisatie van projecten inmiddels goed tot zeer goed en in z'n totaliteit heeft het initiatief van de Groningse Rabobanken veel energie losgemaakt en veel partijen geactiveerd. Illustratief is alleen al de in november jongstleden gehouden jaarbijeenkomst, die zeer

druk bezocht werd en waar de deelnemers erg te spreken waren over de doelstelling en voortgang van de stichting.

Inmiddels zijn enkele tientallen projecten opgestart en deels al in uitvoering. En medio vorig jaar is een directeur voor de stichting aangesteld als verbinder en ondersteuner bij samenwerkingsprojecten.

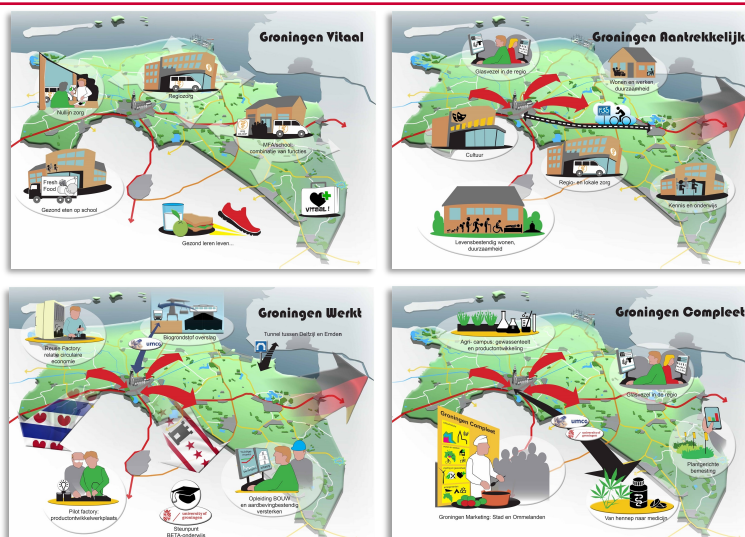
Nauwe betrokkenheid Groningse Rabobanken

Met de Stichting Perspectief Groningen 2025 hebben de Groningse Rabobanken vol overtuiging flink hun nek uitgestoken. De banken zijn nog altijd volop betrokken bij de stichting en bij afzonderlijke projecten.

De directievoorzitters van de banken zijn zelf 'duwer' van een transitiepad.

Geïnteresseerd en behoefte aan meer informatie? Neem [hier](#) een kijkje op de website van Stichting Perspectief Groningen 2025. Of neem contact op met Frans Musters, directievoorzitter van Rabobank Noord Groningen, tevens voorzitter van het bestuur van Perspectief Groningen 2025.

De vier transitiepaden ruimtelijk verbeeld

's-Hertogenbosch: Driven by data – connecting business

Studie De economische kracht van 's-Hertogenbosch

Op initiatief van Rabobank 's-Hertogenbosch heeft VNO NCW Brabant Zeeland (voorheen BZW) samen met een aantal lokale sponsors (Brabant Water, EJP Accountants, Kadans Vastgoed en Ricoh Nederland B.V.) door Bureon en AnalyZus een onderzoek uit laten voeren naar de wijze waarop 's-Hertogenbosch haar economie krachtiger kan maken.

De uitkomsten van het onderzoek staan in het rapport 'De economische kracht van 's-Hertogenbosch', dat door de gemeente is opgepakt als belangrijke onderlegger voor haar nieuw op te stellen Economisch Actieplan.

Thematische focus

Uit het onderzoek komt het thema 'Driven by data – connecting business' als meest kansrijk naar voren. Met de geformuleerde ambitie "Het struc-

tureel creëren, delen en toepassen van data door ondernemend 's-Hertogenbosch voor de economische ontwikkeling van haar gastvrije stad" kan de stad een onderscheidende positie claimen. Op basis daarvan komt het Bossche bedrijfsleven tot een gemeenschappelijke economische agenda.

Data science om data te vertalen naar business

Voor veel ondernemers is big data inmiddels een bekend gegeven. Minder bekend zijn manieren waarop die data waarde kunnen creëren ofwel Data science. Data science kan bijvoorbeeld helpen om (koop)patronen binnen je klantenbestand te ontdekken of om personeel op het juiste moment beschikbaar te hebben. Het is een nieuw vakgebied dat veel kansen biedt. In de toekomst gaat de Bossche afdeling van VNO NCW leden helpen om

al die data om te zetten in concrete business.

Groot draagvlak Bossche MKB

Er is veel steun voor de uitkomsten van het onderzoek, waar ruim 120 stakeholders uit het bedrijfsleven, de overheid en het onderwijs aan meewerkten: van jonge ondernemers tot gevestigde namen en uit de volle breedte van het Bossche MKB. Ze gaven aan dat 's-Hertogenbosch behoefte heeft aan een sterke profilering en een stevige en eenduidige ambitie om de Bossche economie klaar te maken voor de toekomst. Het urgentiebesef is groot. Vanuit alle betrokkenen klinkt dan ook nadrukkelijk de roep om met elkaar tot een gezamenlijke economische agenda te komen.

Het volledige rapport is [hier](#) te bekijken.

Uw partners voor regionale kennis op maat

Wij staan ook dit jaar weer klaar om Rabobanken te ondersteunen bij het ontwikkelen en inzetten van regionale kennis.

Dit doen wij vanuit onze uitgebreide ervaring met onderzoek en advies bij economische, sociale en duurzaamheidsvraagstukken.

Onderzoeksresultaten vertalen wij naar kansen, actiepunten en aanbevelingen voor de regio en voor de bank met daarbij aandacht voor zowel inhoud als proces.

Door onze jarenlange relatie met de Rabobank zijn wij in staat u te helpen invulling te geven aan uw

coöperatiebeleid, regiostimulering en de vertaling van de centrale strategie naar uw werkgereide.

Wilt u meer weten over wat wij mogelijk voor u kunnen betekenen? Neem dan contact op met een van de netwerkpartners.

AnalyZus

Anouk Smeltink
T: 06 52 56 12 20
E: anouk@analyzus.nl
W: www.analyzus.nl

Bureon

Sergej Bulterman
T: 06 22 47 56 70
E: sergej@bureon.nl
W: www.bureon.nl

Roots Beleidsadvies

Gilbert Bal
T: 070 77 99 469
E: gilbert@rootsadvies.nl
W: www.rootsadvies.nl